Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 9. septembra 2021 *

„Predhodno odločanje – Obdavčenje – Davek na dodano vrednost (DDV) – Direktiva 2006/112/ES – Člen 98 – Možnost držav članic, da uporabijo nižjo stopnjo DDV za nekatere dobave blaga in opravljanje storitev – Priloga III, točka 7 – Vstopnina za zabavišča in sejme – Načelo davčne nevtralnosti – Storitve, ki jih opravljajo stacionarna in potujoča zabavišča – Primerljivost – Okvir – Stališče povprečnega potrošnika – Sodno izvedensko mnenje“

V zadevi C-406/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Finanzgericht Köln (finančno sodišče v Kölnu, Nemčija) z odločbo z dne 25. avgusta 2020, ki je na Sodišče prispela 28. avgusta 2020, v postopku

Phantasialand

proti

Finanzamt Brühl,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi A. Kumin (poročevalec), predsednik senata, T. von Danwitz, sodnik, in I. Ziemele, sodnica,

generalni pravobranilec E. Tanchev,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Phantasialand T. Ketteler-Eising in P. Peplowski, davčna svetovalca,

– za nemško vlado R. Kanitz, J. Möller in S. Costanzo, agenti,

– za Evropsko komisijo L. Mantl in V. Uher, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 98(2) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1; v nadaljevanju: Direktiva o DDV) v povezavi s Prilogo III, točka 7, k tej direktivi.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Phantasialand in Finanzamt Brühl (davčni urad v Brühlu, Nemčija) (v nadaljevanju: davčni urad) glede stopnje davka na dodano vrednost (DDV), ki se uporablja za vstopnine v zabaviščne parke, ki jih upravlja ta družba.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva o DDV

3 Člen 96 Direktive o DDV določa:

„Države članice uporabljajo splošno stopnjo DDV, ki jo določi vsaka država članica kot odstotek od davčne osnove in je enaka za dobavo blaga in za opravljanje storitev.“

4 Člen 98(1) in (2) te direktive tako določa:

„1. Države članice lahko uporabljajo eno ali dve nižji stopnji.

2. Nižje stopnje se uporabljajo samo za dobave blaga in opravljanje storitev iz kategorij, določenih v Prilogi III.

[…]“

5 Priloga III k navedeni direktivi vsebuje seznam dobav blaga in storitev, za katere se lahko uporabljajo nižje stopnje DDV iz člena 98 te direktive. Točka 7 te priloge zajema te storitve:

„vstopnine za prireditve, gledališča, cirkuse, sejme, zabavišča, koncerte, muzeje, živalske vrtove, kinodvorane, razstave in podobne kulturne dogodke in objekte“.

Izvedbena uredba št. 282/2011

6 V členu 32 Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 282/2011 z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2006/112 (UL 2011, L 77, str. 1) je določeno:

„1. Storitve v zvezi z dostopom do prireditev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, razvedrila ali podobnih prireditev iz člena 53 Direktive [o DDV] zajemajo opravljanje storitev, katerih bistvena značilnost je odobritev pravice dostopa do prireditev na podlagi vstopnice ali plačila, vključno s plačilom v obliki abonmaja ali letne kotizacije.

2. Odstavek 1 ureja predvsem naslednje primere:

(a) pravico dostopa na predstave, gledališke igre, cirkuške predstave, sejme, v zabaviščne parke, na koncerte, razstave in druge podobne kulturne prireditve;

[…]“

Nemško pravo

7 Člen 12 Umsatzsteuergesetz (zakon o davku na dodano vrednost) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: UStG), v odstavku 2 določa:

„Davčna stopnja se zniža na 7 % za naslednji promet:

[…]

7. […]

(d) cirkuške predstave, storitve v okviru zabaviščne dejavnosti in promet, neposredno povezan z upravljanjem živalskih vrtov […]“.

8 V skladu s členom 30 Umsatzsteuer-Durchführungsverordnung (uredba o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost), ki se nanaša na člen 12(2), točka 7(d), UStG, se za storitve v okviru zabaviščne dejavnosti štejejo „prodaja v zabavišču, glasbeni nastopi, predstave in druga razvedrila v okviru zabavišč, priljubljene igre, zabaviščna strelišča ali podobne prireditve“.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

9 Družba Phantasialand upravlja zabaviščni park v Nemčiji. Obiskovalci s plačilom vstopnice kupijo pravico do uporabe objektov tega parka.

10 Družba Phantasialand je v zahtevku z dne 9. novembra 2015 za spremembo odločbe o odmeri davka na dodano vrednost za leto 2014, katere naslovnica je bila, navedla, da se vstopnina v njen park ne sme obdavčiti po splošni stopnji DDV, temveč po nižji stopnji DDV v skladu s členom 12(2), točka 7(d), UStG.

11 Davčni urad je ta zahtevek zavrnil z odločbo z dne 6. januarja 2016 in nato z odločbo z dne 4. aprila 2017 zavrnil pritožbo zoper prvo odločbo.

12 Družba Phantasialand je zato vložila tožbo pri Finanzgericht Köln (finančno sodišče v Kölnu, Nemčija), ki je predložitveno sodišče.

13 Družba Phantasialand meni, da je dejstvo, da se v skladu z nacionalno zakonodajo za storitve, ki jih na sejmih s sezonskim in začasnim značajem opravljajo potujoča zabavišča, uporablja nižja stopnja DDV, medtem ko se za storitve, ki jih opravijo stacionarna zabavišča, kot so ta v postopku v glavni stvari, uporablja splošna stopnja DDV, v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti.

14 Davčni urad to stališče izpodbija in se v zvezi s tem opira na sodbo Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče, Nemčija) z dne 2. avgusta 2018, v kateri je to razsodilo, da različno obravnavanje storitev, ki se opravljajo v okviru potujočih zabavišč, z vidika DDV v primerjavi s storitvami, ki se opravljajo v zabavišču, ki je primerljivo z zabaviščem iz postopka v glavni stvari, ni v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti.

15 Predložitveno sodišče dvomi o tej razlagi.

16 Najprej, ker naj bi Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče) v zvezi s tem med drugim navedlo seznam izrazov, kot sta „sejmi“ in „zabavišča“ iz Priloge III, točka 7, k Direktivi o DDV, predložitveno sodišče navaja, da v nasprotju z drugimi jezikovnimi različicami ta seznam nima ustreznika v nemški različici člena 32 Izvedbene uredbe št. 282/2011, v katerem je naveden samo izraz „Freizeitparks“ (zabaviščni parki). Ker ta pojem v običajnem pomenu označuje trajno vzpostavljena zabavišča, meni, da so potrebna pojasnila v zvezi z opredelitvijo in razlikovanjem pojmov „sejmi“ in „zabavišča“.

17 Dalje, predložitveno sodišče pojasnjuje, da je Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče) v sodbi z dne 2. avgusta 2018 ugotovilo, da storitve podjetja, ki upravlja stacionarno zabavišče, ki ima obliko zabaviščnega parka, niso podobne storitvam zabavišč, ki svojo dejavnost ponavljajoče se opravljajo v okviru sejmov, ob upoštevanju različnih okvirov, v katerih se opravljajo te storitve.

18 V zvezi s tem predložitveno sodišče iz sodne prakse Sodišča sklepa, da je treba kot okvir storitev, ki jih je treba primerjati, upoštevati le razlike v regulativnem okviru in pravni ureditvi, ki ureja zadevne storitve.

19 V obravnavanem primeru pa naj za okvir teh vrst zabaviščnih storitev ne bi bili značilni ločeni regulativni okviri. Zakonodaja naj namreč niti podjetjem, ki upravljajo zabavišča, kot je družba Phantasialand, niti zabaviščem, ki delujejo na sejmih, ne bi nalagala obveznosti, da zahtevajo splošno vstopnico za uporabo vseh naprav ali, nasprotno, ločeno ceno za vsako ponujeno storitev. Poleg tega naj bi tako za mehanske naprave v zabaviščnih parkih kot za mehanske naprave na sejmih veljal isti varnostni standard in naj niti za stacionarna niti za potujoča zabavišča ne bi bilo predpisano z zakonom, v katerem letu bi morala ponujati svoje storitve. Zato naj bi bilo treba ugotoviti, ali se v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, uporabi sodna praksa Sodišča, v skladu s katero razlike, povezane z okvirom storitev, lahko upravičijo različno obdavčitev.

20 Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da če se okvir storitev, ki jih opravljajo potujoča zabavišča na sejmih, ne razlikuje od okvira storitev, ki jih opravljajo stacionarna podjetja, je upoštevno merilo to, katere potrebe so z vidika današnjega povprečnega potrošnika izpolnjene na sejmu na eni strani in v zabaviščnem parku na drugi. Ko so te potrebe določene, naj bi bilo treba presoditi, ali obe storitvi izpolnjujeta iste potrebe in ali morebitne razlike vplivajo na izbiro povprečnega potrošnika.

21 V zvezi s tem predložitveno sodišče meni, da lahko to presojo opravi le, če uporabi empirično sodno izvedensko mnenje. Vendar v skladu s sodno prakso Bundesfinanzhof (zvezno finančno sodišče) pridobivanje – z empiričnim raziskovanjem – dokazov o stališču povprečnega potrošnika v zvezi z obema storitvama v okviru načela davčne nevtralnosti ni potrebno, saj je to stališče le „psihološki vidik“. Predložitveno sodišče tako meni, da je za rešitev spora, o katerem odloča, odločilno vprašanje, ali ima pravico zbrati dokaze o stališču povprečnega potrošnika ali pa je tako stališče le psihološki vidik, ki ga z zbiranjem dokazov ni mogoče ugotoviti.

22 V teh okoliščinah je Finanzgericht Köln (finančno sodišče v Kölnu) prekinilo postopek in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je navedbo ‚sejmov‘ in ‚zabavišč‘ iz točke 7 Priloge III k Direktivi [DDV] v povezavi s členom 98(2) te direktive mogoče uporabiti za namene razlikovanja za obdavčitev zabaviščnega parka po splošni davčni stopnji, čeprav oznaka ‚zabavišče‘ zajema tako podjetja, ki upravljajo stacionarna zabavišča, kot tista, ki upravljajo potujoča zabavišča?

2. Ali se sodna praksa Sodišča Evropske unije, v skladu s katero lahko okvir različnih storitev povzroči, da te storitve niso podobne, lahko uporablja za opravljanje storitev upravljavcev potujočih zabavišč in podjetij, ki upravljajo stacionarna zabavišča v obliki zabaviščnih parkov?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen:

Ali je ‚stališče povprečnega potrošnika‘, ki je v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije bistveni element načela nevtralnosti davka na dodano vrednost, ‚psihološki vidik‘, ki ga ni mogoče ugotoviti s pridobivanjem dokazov na podlagi izvedenskega mnenja?“

Vprašanja za predhodno odločanje

23 Predložitveno sodišče z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 98 Direktive o DDV v povezavi s Prilogo III, točka 7, k tej direktivi razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se za storitve, ki se opravljajo na potujočih zabaviščih, na eni strani ter za storitve, ki se opravljajo na stacionarnih zabaviščih in imajo obliko zabaviščnih parkov, na drugi strani uporabljajo različne stopnje DDV, in sicer ena nižja, druga splošna.

24 V skladu s členom 96 Direktive o DDV se za dobave blaga in opravljanje storitev uporablja enaka, in sicer splošna stopnja DDV, ki jo določi vsaka država članica. Na podlagi člena 98 te direktive z odstopanjem od tega načela obstaja možnost uporabe nižjih stopenj DDV. V Prilogi III k navedeni direktivi so naštete kategorije dobav blaga in storitev, za katere se lahko uporabijo nižje stopnje iz tega člena 98 (sodba z dne 9. novembra 2017, AZ, C-499/16, EU:C:2017:846, točka 22 in navedena sodna praksa).

25 Glede uporabe nižjih stopenj DDV morajo države članice ob spoštovanju načela davčne nevtralnosti, na katerem temelji skupni sistem DDV, natančneje določiti, za katere dobave blaga in opravljanje storitev iz kategorij, določenih v Prilogi III k Direktivi o DDV, se uporablja nižja stopnja DDV (sodba z dne 9. novembra 2017, AZ, C-499/16, EU:C:2017:846, točka 23 in navedena sodna praksa).

26 Natančneje, Priloga III, točka 7, k Direktivi o DDV državam članicam omogoča, da nižjo stopnjo DDV uporabljajo za „vstopnine za prireditve, gledališča, cirkuse, sejme, zabavišča, koncerte, muzeje, živalske vrtove, kinodvorane, razstave in podobne kulturne dogodke in objekte“.

27 Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sprašuje, ali se je mogoče sklicevati na navedbo „sejmov“ in „zabavišč“ iz te priloge III, točka 7, za uporabo različnih stopenj DDV, na eni strani za storitve, ki jih opravljajo podjetja v okviru stacionarnih zabavišč, kot je družba Phantasialand, in na drugi strani za storitve, ki jih opravljajo potujoča zabavišča, čeprav po mnenju tega sodišča pojem „zabavišče“ zajema obe kategoriji podjetij, ki upravljajo zabavišča.

28 Direktiva o DDV ne vsebuje opredelitve pojma „sejmi“ niti opredelitve pojma „zabavišča“ v smislu navedene priloge III, točka 7, pa tudi Izvedbena uredba št. 282/2011 ne določa nobene opredelitve teh pojmov. Poleg tega niti Direktiva o DDV niti Izvedbena uredba št. 282/2011 ne vsebujeta napotila na pravo držav članic v zvezi s tem, tako da sta navedena pojma avtonomna pojma prava Unije, ki ju je na ozemlju zadnjenavedene treba razlagati enotno (glej v tem smislu sodbo z dne 20. januarja 2021, Finanzamt Saarbrücken, C-288/19, EU:C:2021:32, točka 39 in navedena sodna praksa).

29 Zato je treba na eni strani ta pojma razlagati v skladu z njunim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku, na drugi strani pa mora biti razlaga ozka, ker možnost uporabe nižje stopnje DDV pomeni izjemo od načela uporabe splošne stopnje (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2019, Segler-Vereinigung Cuxhaven, C-715/18, EU:C:2019:1138, točka 25 in navedena sodna praksa).

30 V zvezi z običajnim pomenom izrazov „zabavišče“ in „sejem“ v vsakdanjem jeziku, kot je Komisija v bistvu navedla v pisnem stališču, izraz „zabavišče“ označuje opremljeno zemljišče, ki vsebuje različne naprave, namenjene sprostitvi in zabavi, medtem ko je za „sejem“, čeprav je na splošno prav tako opremljen s takimi napravami, značilno, da poteka, četudi redno, v določenem časovnem obdobju.

31 Prav tako je treba poudariti, da so v točki 7 Priloge III k Direktivi o DDV izrecno našteti tako „sejmi“ kot „zabavišča“, tako da je treba razlikovati med tema pojmoma.

32 Tako pojem „sejmi“ zajema storitve zabavišč, ki začasno delujejo prek potujočih naprav, medtem ko pojem „zabavišča“ zajema dejavnosti, ki se opravljajo na stacionarnih zabaviščih, ki so trajne narave.

33 Pojma „zabavišča“ pa ni mogoče razlagati tako, da zajema storitve potujočih zabavišč, ker pojem „sejmi“ v tem primeru ne bi imel več lastnega področja uporabe.

34 V zvezi s tem ni upoštevno sklicevanje predložitvenega sodišča na člen 32 Izvedbene uredbe št. 282/2011, v katerem sta izraza „sejmi“ in „zabavišča“ v nemški različici te določbe edina enakovredna izrazu „Freizeitparks“ („zabaviščni parki“). Poleg tega, da ta določba spada v okvir, ki se razlikuje od okvira uporabe nižjih stopenj DDV, za opravljanje storitev iz tega člena 32 namreč obvezno veljajo ista pravila, tako da okoliščina, da v nemški različici ni razlikovanja med sejmi in zabaviščі, ni pomembna.

35 Iz tega sledi, da lahko država članica v skladu s členom 98 Direktive o DDV v povezavi s Prilogo III, točka 7, k tej direktivi načeloma uporabi nižjo stopnjo DDV za storitve, ki se opravljajo na potujočih zabaviščih, pri čemer uporablja splošno stopnjo za storitve, ki se opravljajo na stacionarnih zabaviščih in imajo obliko zabaviščnih parkov.

36 Država članica mora glede na to in kot je bilo opozorjeno v točki 25 te sodbe, kadar se odloči, da bo selektivno uporabila nižjo stopnjo DDV za nekatera opravljanja storitev iz Priloge III k Direktivi o DDV, spoštovati načelo davčne nevtralnosti (sodba z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi, C-597/17, EU:C:2019:544, točka 46 in navedena sodna praksa).

37 To načelo nasprotuje temu, da se z vidika DDV podobno blago ali podobne storitve, ki si medsebojno konkurirajo, obravnavajo različno (sodbi z dne 27. februarja 2014, Pro Med Logistik in Pongratz, C-454/12 in C-455/12, EU:C:2014:111, točka 52, in z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi, C-597/17, EU:C:2019:544, točka 47 in navedena sodna praksa).

38 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba, da bi se ugotovilo, ali so si blago ali storitve podobni, upoštevati predvsem stališče povprečnega potrošnika. Blago ali storitve so si podobni, če imajo podobne lastnosti in izpolnjujejo enake potrebe potrošnika glede na merilo primerljivosti njihove uporabe ter če obstoječe razlike ne vplivajo znatno na odločitev povprečnega potrošnika za eno ali drugo navedeno blago ali storitev (sodbi z dne 27. februarja 2014, Pro Med Logistik in Pongratz, C-454/12 in C-455/12, EU:C:2014:111, točki 53 in 54, in z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi, C-597/17, EU:C:2019:544, točka 48 in navedena sodna praksa).

39 Povedano drugače, preučiti je treba, ali so zadevno blago ali storitve z vidika povprečnega potrošnika zamenljivi. V tem primeru lahko namreč uporaba različnih stopenj DDV vpliva na izbiro potrošnika, kar naj bi posledično kazalo na kršitev načela davčne nevtralnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, AZ, C-499/16, EU:C:2017:846, točki 33 in 34).

40 V obravnavanem primeru je očitno, da je izpolnjen prvi pogoj, ki izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 38 te sodbe, v skladu s katerim morajo imeti blago ali storitve, da bi se šteli za podobne, podobne lastnosti in izpolnjevati enake potrebe potrošnika glede na merilo primerljivosti njihove uporabe. Predložitveno sodišče namreč ugotavlja, da imajo storitve, ki se opravijo v okviru sejma na eni strani in v okviru zabaviščnega parka na drugi, podobne lastnosti, saj potrošnik v vsakem od obeh primerov uporablja zabaviščne storitve. Poleg tega je v zvezi z izpolnjenimi potrebami visoko stopnjo konvergence mogoče domnevati, saj se to sodišče ob obsežnejših podatkih sklicuje zlasti na razvedrilo in rekreacijo ter posameznikovo zadovoljstvo, iskanje avanture in priložnosti za stike.

41 V zvezi s preučitvijo drugega pogoja, v skladu s katerim obstoječe razlike ne vplivajo znatno na odločitev povprečnega potrošnika, da uporabi eno ali drugo navedeno blago ali navedene storitve, je treba po eni strani upoštevati razlike, ki se nanašajo na lastnosti zadevnega blaga ali opravljanja storitev in so zato neločljivo povezane s tem blagom ali temi storitvami. Ker je Sodišče razsodilo, da se ni treba omejiti na upoštevanje posameznih storitev, pa je treba po drugi strani upoštevati tudi razlike v okviru, v katerem se navedene storitve opravijo (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, Pro Med Logistik in Pongratz, C-454/12 in C-455/12, EU:C:2014:111, točka 55 in navedena sodna praksa).

42 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da so lahko kot okvir storitev, ki jih je treba primerjati, upoštevne razlike, povezane z regulativnim okvirom in pravno ureditvijo, ki ureja zadevne storitve (glej v tem smislu sodbi z dne 23. aprila 2009, TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, točki 39 in 45, in z dne 27. februarja 2014, Pro Med Logistik in Pongratz, C-454/12 in C-455/12, EU:C:2014:111, točke od 57 do 59). Vendar iz te sodne prakse ni mogoče sklepati, da druge razlike od tistih, ki se nanašajo na pravni okvir, niso pomembne. Nasprotno, treba je upoštevati druge kontekstualne razlike, če bi te lahko ustvarile razlikovanje povprečnega

potrošnika v smislu odgovora na njegove lastne potrebe (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, Pro Med Logistik in Pongratz, C-454/12 in C-455/12, EU:C:2014:111, točka 56 in navedena sodna praksa) in zato lahko vplivajo na izbiro tega potrošnika.

43 Ker je presoja podobnosti ali nepodobnosti zabaviščnih storitev, ponujenih v okviru zabavišča na eni strani in v okviru sejma na drugi, na koncu v pristojnosti nacionalnega sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, AZ, C-499/16, EU:C:2017:846, točka 31), je treba šteti, da je za to presojo lahko upoštevno dejstvo, da je v obravnavanem primeru ena od storitev načeloma stalno na voljo, druga pa le nekaj dni ali tednov v letu. Za potrošnika, ki izbira med obiskom zabavišča ali sejma, se lahko namreč okoliščina, da zadnji poteka le v omejenem obdobju, izkaže za pomembno ali celo odločilno.

44 Poleg tega, kot trdi nemška vlada, sejmi pogosto temeljijo na običaju, uveljavljenem v regiji, saj je nabor storitev, ki se na splošno ponujajo, zelo različen in kulturno pogojen. Kot element kulturne dediščine bi lahko imeli veliko vrednost v družbenem življenju. Taki dejavniki bi lahko vplivali tudi na izbiro povprečnega potrošnika, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

45 Poleg tega, medtem ko predložitveno sodišče ugotavlja, da v Nemčiji za kontekst zabaviščnih storitev v okviru zabaviščnih parkov na eni strani in v okviru sejma na drugi niso značilni drugačni regulativni okviri, iz pisnih stališč nemške vlade med drugim izhaja, da za podjetja, ki upravljajo potujoča zabavišča in podjetja, ki upravljajo stacionarna zabavišča, ne velja isti nacionalni pravni okvir, ker dovoljenje za organiziranje določenega sejma pripelje do različnih „tržnih prednosti“, ki za določen čas povzročijo odstopanje od nekaterih zakonskih zahtev, ki običajno veljajo, kot so med drugim pravila o odpiralnem času. V zvezi s tem mora predložitveno sodišče tudi ugotoviti, ali take razlike, če so dokazane, vplivajo na izbiro povprečnega potrošnika.

46 Poleg tega, v zvezi z vprašanjem, ali ima v tem okviru nacionalno sodišče pravico uporabiti empirično sodno izvedensko mnenje o stališču povprečnega potrošnika, oziroma ali je to stališče le „psihološki vidik“, ki ga ni mogoče razumeti z zbiranjem dokazov, je treba navesti, da sodišče na splošno s svojim znanjem ugotovi stališče povprečnega potrošnika (glej v tem smislu sodbo z dne 16. julija 1998, Gut Springenheide in Tusky, C-210/96, EU:C:1998:369, točki 31 in 32, in z dne 28. januarja 1999, Sektkellerei Kessler, C-303/97, EU:C:1999:35, točka 36).

47 Vendar pravo Unije ne nasprotuje temu, da nacionalno sodišče, ki ima pri tej presoji posebne težave, pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu, zaprosi za izvedensko mnenje, namenjeno pojasnitvi njegove presoje (glej v tem smislu sodbi z dne 16. julija 1998, Gut Springenheide in Tusky, C-210/96, EU:C:1998:369, točki 35 in 36, ter z dne 28. januarja 1999, Sektkellerei Kessler, C-303/97, EU:C:1999:35, točka 37).

48 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 98 Direktive o DDV v povezavi s Prilogo III, točka 7, k tej direktivi razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se za storitve, ki se opravljajo na potujočih zabaviščih, na eni strani ter za storitve, ki se opravljajo na stacionarnih zabaviščih in imajo obliko zabaviščnih parkov, na drugi strani uporabljajo različne stopnje DDV, in sicer ena nižja, druga splošna, če se spoštuje načelo davčne nevtralnosti. Pravo Unije ne nasprotuje temu, da predložitveno sodišče, kadar ima posebne težave pri preverjanju spoštovanja načela davčne nevtralnosti, pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu, zaprosi za izvedensko mnenje, namenjeno pojasnitvi njegove presoje.

Stroški

49 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 98 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v povezavi s Prilogo III, točka 7, k tej direktivi je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se za storitve, ki se opravljajo na potujočih zabaviščih, na eni strani ter za storitve, ki se opravljajo na stacionarnih zabaviščih in imajo obliko zabaviščnih parkov, na drugi strani uporabljajo različne stopnje davka na dodano vrednost, in sicer ena nižja, druga splošna, če se spoštuje načelo davčne nevtralnosti. Pravo Unije ne nasprotuje temu, da predložitveno sodišče, kadar ima posebne težave pri preverjanju spoštovanja načela davčne nevtralnosti, pod pogoji, določenimi v nacionalnem pravu, zaprosi za izvedensko mnenje, namenjeno pojasnitvi njegove presoje.

Podpisi